

BISERICA ȘI ȘCOALA

On. Direcțiunea Liceului „M. Năcoară”

Arad A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. FeleaABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

P. Sf. Sa Episcopul Andrei la biserica din Arad-Grădiște

Duminecă în 12 Dec. a. c. biserica din suburbia Grădiște a fost în mare sărbătoare. Mulțimea credincioșilor a grăbit spre Casa Domnului, care-i chema cu dangăt de clopote. Glasul lor parcă suna cu mai mare ecou, cu mai mare răsunet în apus de toamnă. În contrast cu timpul mohorât de toamnă târzie, sufletele credincioșilor din Grădiștea Aradului s'au luminat în lumina duhovnicească a slujbei dumnezeiești, servită în mare sobor.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei a ținut ca în această Duminecă să asiste la sf. Liturghie în biserica din această parohie. Astfel la ora 10 își face intrarea în sf. lăcaș, fiind întâmpinat în ușile bisericii de către soborul de preoți, compus din: Prot. cons. eparhial Sava Tr. Seculin, Prot. cons. ep. Traian Cibian, Prot. vicar-rev. ep. Cornel Magieru, Prot. cons. ep. Caius Turicu, Pr. V. Bărbosu, Pr. C. Mureșan și I. Petrila, precum și de mulțimea credincioșilor.

La vohod, P. Sf. Sa, într'un cadru solemn, hirotessește întru iconomi stavrofori pe: Prot. Sava Tr. Seculin, Prot. Traian Cibian, Prot. Cornel Magieru și Prot. Caius Turicu, după ce diaconul D. Dărău citește decretul P. Sf. Sale prin care distinge pe cei patru PP. CC. Protopopi cu înalta distincție, pentru a se bucura de deosebită cinste în rândul Clerului din Eparhie.

La priceasnă, părintele paroh Cornel Mureșan salută pe P. Sf. Sa în numele său personal și al credincioșilor din Grădiște, spunând între altele:

Ziua de azi va rămâne neștearsă în amintirea noastră, văzând pe P. Sf. Voastră pentru a doua oară în această sf. biserică. Noi suntem creștini buni și români buni, aici la granița țării și aci rezidă fericirea noastră, în aceste două însușiri cardinale ce le posedăm. Aceste două mărgăritare sfinte, nu vor putea fi niciodată furate din sufletele noastre. Dovada V'am făcut-o, Prea Sf. Sfințite, chiar prin zidurile acestei sf. biserici. Biserica și școala românească sunt stâlpii existenței noastre aici.

Cea mai tineră organizație a noastră e corul, pe care l-ați ascultat astăzi. Ne pare nespus de bine că

ați binevoit a veni în mijlocul nostru. Toți fiii buni și credincioși ai Prea Sf. Voastre din această parohie Vă dorim zile bune și îndelungate, spre binele Bisericii noastre.

Cuvântarea Prea Sf. Sale.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, adânc impresionat de înălțătatea atmosferă, a rostit o frumoasă cuvântare, din care spicuim următoarele:

S'a potriuit ca să viu pentru a doua oară în mijlocul vostru, tocmai în Dumineca când s'a cettit Evanghelia cu Cină cea bogată. Ați auzit cu toții, cum un om bogat a făcut cină mare și a chemat pe toți prietenii săi, ca să-l ospăteze. Dar nici unul n'a venit. Fiecare și-a aflat motiv de refuz. Unul a cumpărat țarină, altul boi, iar al treilea și-a luat soție și astfel lucrurile casei l-au împiedecat să meargă la cină. Ce a făcut stăpânul casei, ați auzit! A poruncit să fie chemați toți neputincioșii și ologii și încă mai era loc.

Cine a pregătit cina? Când se dă cina și ce mâncări se pun la masă? Cine sunt invitații la cină? Sfânta Evanghelie ne spune într'alt loc, că un împărat a făcut această cină. Dar aci nu e vorba de cină pentru trup, ci e vorba de cina sufletului. Această cină e nunta sufletului îmbrăcat în haina albă a botezului. Unde se dă această cină? Cina aceasta se face în fiecare Duminecă și sărbătoare, aci în sf. biserică. În fiecare Duminecă și sărbătoare noi repetăm acea cină aci în sf. Altar. Unde sunt bucatele acestor cine, pentru că nu le vedem? Iisus Hristos a zis că nu numai cu pâine trăește omul, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu. Acestea sunt bucatele cinei. În fiecare Duminecă și sărbătoare noi rupem din această cină a cuvântului lui Dumnezeu. Dacă lipsim o Duminecă sau sărbătoare dela sf. biserică, noi am pierdut cina și astfel am supărat pe Stăpânul Casei. Clopotele bisericilor vă chiamă neîncetat la această cină.

Peste două săptămâni vine Împăratul să ne cheme la cina Sa. Să fim pregătiți sufletește pentru Nașterea Mântuitorului. Fericit este cel ce va cina la cina

Impărăției lui Dumnezeu. Nimeni însă nu va gusta din acea cină, dacă nu gustă și din cina Bisericii Lui. Sunt plin de bucurie că văd această sală de cină plină, vrednică să primească pe Impăratul. Sunt fericit când văd că această sf. biserică și-a înjghebat și prea frumosul cor, care este o mândrie a parohiei și care ne-a înălțat sufletele spre sferile Tronului cereșc, prin frumoasele cântări ce le-a executat.

După terminarea sf. Liturghii, P. Sf. Sa a vizitat casa părintelui Cornel Mureșan și apoi s'a reîntors la reședință. d. d.

In fața scaunului de spovedanie

Ordinea și evlavia din Biserică

Dacă se găesc învățători conștiințioși și înțelegători, copiii pot pleca la școală și de acolo împreună cu învățătorii la Biserică. Dacă învățătorii nu pun suflet în supravegherea și conducerea copiilor, e mai bine ca aceștia să plece deacasă la Biserică. La începutul carierei mele, înainte de a-i aduce la Biserică, am lăsat copiii să se adune la școală. S'a întâmplat însă că pânăce au fost puși în ord, câțiva copii ce alergau prin curte, s'au înjurat, s'au certat și s'au bătut de parcă n'aveau de mers la Biserică. Spectacolul lor urit îi îndemna și pe ceilalți la rău. Așa că atmosfera de evlavie și de căință ce o pregătisem pentru spovedanie, a fost distrusă printr'o neglijență a învățătorilor și printr'o lipsă de tact din partea mea. Căci am dat ocazia copiilor să se adune, să se joace și să se certe tocmai în preajma celui mai însemnat moment sufleteșc din viața lor. De aceea de câțiva ani am schimbat procedeul, introducând dispoziția ca copiii să plece la Biserică direct deacasă. E consult să-i izolăm pe copii cât mai mult în ziua spovedaniei. Despărțiți unul de altul ei păstrează pregătirea sufletească ce le-am făcut-o, adunați împreună, uită de ea, inventând tot felul de năsbătii.

Copiii trebuie să fie obișnuiți ca, la Biserică, să vină la oră precisă. Aici preotul va aștepta copiii, iar nu copiii pe preot. În caz contrar păcatele copiilor din curtea școlii se vor muta în Biserică. Acestea amănunte s'ar părea unora de prisos și totuși ele sunt de mare importanță, căci mai mult ca oricând copilul trebuie să știe cum să vină, cum să intre și cum să se poarte în Biserică în momentul împăcării sale cu Dumnezeu.

E foarte necesar ca preotul să aibă acum concursul învățătorilor, al cântărețului și al părinților. Cu ajutorul lor, va aranja copiii în naosul Bisericii în modul următor: În partea stângă clasa I-a într'o singură linie. Dela un copil la celălalt distanță de

un pas sau un metru. Clasa II-a în partea dreaptă a naosului tot într'o singură linie. De sunt și alte clase, liniile cele două se pot continua în tinda femeilor sau se poate forma a treia linie în mijlocul Bisericii. În orice caz copiii să nu fie aproape unul de altul, ci să fie întrucâtva izolați și în Biserică. Iar numărul unei serii să nu fie mai mare de 40 sau 50 de copii.

Preotul, dupăce citește molitfa sau rugăciunile dinaintă de spovedanie, dă copiilor ultimele îndrumări asupra mărturisirii. Ii îndeamnă să se mai gândească odată la păcatele săvârșite, să-și cerceteze conștiința și să se roage fiecare pânăce îi vine rândul la spovedit. Preotul va griji ca fiecare copil să aibă o carte de rugăciuni în mână din care să citească rugăciunile dinaintă de spovedanie.

Dela ce vârstă se pot mărturisi copiii?

Spovedanie individuală sau colectivă?

Părintele Petre Vintilescu, f. decan al Facultății de Teologie din București, care a scris recent despre spovedanie o carte bogată și foarte temeinică, spune în legătură cu vârsta dela care trebuie să se impună spovedania copiilor: „La vârsta de șapte ani, funcțiunile rațiunii și ale voinței sunt socotite în general că-și încep exercițiul lor“. „Incepând cu vârsta de șapte ani, copiii pot face preocuparea duhovnicului“. Timotei al Alexandriei socotește în canonul 1 începutul spovedaniei la vârsta de șapte ani. Deasemenea Balsamon și alții. Așa că taina sf. spovedanii o vom administra tuturor școlarilor începând cu clasa I-a.

Iar despre spovedirea copiilor în bloc, părintele Vintilescu accentuează: „În nici un caz nu trebuie un corectiv în spovedirea în bloc, pentru lipsa de timp față de mulțimea penitenților. Mărturisirea fiind secretă și discrețiunea asupra ei constituind o obligație a duhovnicului, la scaunul mărturisirii nu poate fi primit decât fiecare în parte“. Se cuprinde un mare adevăr în ceiace afirmă părintele decan al Facultății de Teologie din București. În nici un caz nu vom spovedi copii în bloc, ci ne vom ocupa cu fiește care în parte, începând cu cei din clasa I-a. Spovedania reușește cu mult mai bine, producând un efect cu mult mai mare, dacă copilul vine înaintea duhovnicului singur.

La început am încercat și eu — după cum văzusem la alții să mărturisesc copii în grupe. Aduceam în strană câte 4—6 copii, mai ales pe cei din clasele I și a II-a. Am observat însă că în timpul cât se mărturiseau, fiecare era curios pe ce spune vecinul și începea să rădă unul de altul și să se părăscă între ei. Această mărturisire în grup îi determina să ascundă păcatele sau să se destăinuiască ei, unul pe altul. Țin minte bunăoară cum un copil a strigat la vecinul său când încerca să-și mărturisească greșelile.

— Spune și aia că te-ai bătut cu N. și i-ai spart capul.

— Ba nu m'am bătut.

— Ba te-ai bătut.

— Nu s'a bătut.

În cât m'am pomenit că în loc de spovedanie facem lărmălaie și batjocură din cele sfinte.

Și-am schimbat imediat procedura. În urma experienței am ajuns la concluzia, că spovedirea copiilor nu se poate face decât individual. Numai aceasta folosește. Altfel nu e spovedanie. Nu-mi pot imagina ca spovedirea copiilor în bloc să aducă în alte părți alte rezultate decât cele pe care le-am constatat eu. Nereseriozitatea și nereușirea spovedirii în bloc, e pretutindeni aceeași.

În fața scaunului de mărturisire

Duhovnicul va trebui să aibă tact și pricepere, blândețe și seninătate față de copilul care se apropie de el. Mai ales față de copiii începători din clasa I-a, duhovnicul va arăta multă bunătate și spirit de înțelegere. Sunt părinți cari își amenință copiii înainte de a veni la spovedanie, cu cuvintele: las că o să vezi tu ce-ți face părintele când te vei spovedi?! Ei îl umplu de frică și copilul se apropie de duhovnic tremurând.

Preotul însă va începe cu blândețe: Apropie-te copilul meu, apropie-te fără teamă! Lui Iisus îi plac copiii cuminiți. El iubește foarte mult copiii. Dacă ai greșit ceva și dacă vei spune, Iisus te va ierta și te va iubi iarăși. Așa-i că ai greșit și tu?

Cu blândețe și gingășie prin întrebări potrivite, preotul va reuși să pătrundă în inima cea iute deschizătoare a copilășului și să-l facă să se mărturisească fără teamă.

Copiii dela clasa III-a în sus, când vin la scaunul de spovedanie, e bine să se adreseze duhovnicului astfel: „Binecuvintează părinte, ca să-mi pot mărturisi toate păcatele mele“. „Binecuvântat să fii fiule, răspunde preotul, și Domnul să-ți ajute să-ți mărturisești păcatele tale. Fără teamă și fără gând ascuns deschide-ți inima și spune tot ce ai greșit, ca să-L rog pe Dumnezeu să te ierte și să-ți fie sufletul curat“.

La început mărturisirea e bine să fie expozitivă și monologică. Duhovnicul va lăsa pe penitent să spună tot ce știe și tot ce simte. Sunt persoane care doresc să fie lăsate să-și descarce toată greutatea și durerea sufletului. Să le lăsăm să vorbească și să-și ușureze sufletul. Numai când penitentul se oprește și nu știe ce să spună, sau când observă că n'a mărturisit ceace era esențial sau că ar vrea să spună ceva ce nu îndrăznește, trebuie să intervenim cu întrebările. Mai ales copiilor li-se aplică mărturisirea dialogată. Întrebările sunt o artă. Nu putem întreba oricum. Ne vom feri să întrebăm copiii despre păcate pe care nu le-au făcut și nu le-au cunoscut. Ne vom feri să punem întrebări care provoacă răspunsuri vagi

și dubioase. În spovedania sufletelor scrupuloase e potrivit să intervenim cu întrebări bine și precis formulate, cari dau răspunsul: da ori nu. (Pr. P. Vintilescu: „Spovedania și Duhovnicia“). Duhovnicul va avea grijă să nu-și arate curiozitatea lui personală asupra păcatului penitentului sau a numelor persoanelor complice la păcat. Pe el îl interesează mai mult păcatul, iar nu semenii penitentului.

Dacă a fost dinainte pregătit și și-a făcut examenul conștiinței, copilul va avea scrise păcatele în memorie sau chiar pe o hârtie.

După ce și-a recunoscut greșelile, copilul va fi întrebat dacă îi pare rău că a păcătuit? Copiii mai mari pot fi învățați să răspundă la aceasta întrebare cu următoarea formulă cuprinsă în cărțile de rugăciuni: „Pentru toate aceste păcate și toate câte le-aș mai fi făcut și le-am uitat, îmi pare rău din toată inima, căci cu acestea am mâniat pe Dumnezeu cel prea bun, carele este Bunătatea cea nespusă și vrednic peste toate și în totul chipul a fi iubit“. Căința este a doua condiție esențială a spovedaniei. Lacrimile din ochii copilului demonstrează frământarea și emoția sufletească prin care trece și sunt o probă că începutul convertirii lui s'a făcut. Nici un copil nu e atât de impietrit la inimă, în cât să nu poată fi a dus la spovedanie în stare să plângă. Fiecare duhovnic se va năzui să stoarcă lacrimi din ochii micilor săi penitenți.

După căința urmează a treia condiție a spovedaniei: promisiunea îndreptării. Copilul va promite zicând: „Făgăduiesc cu adevărat cu mila și cu ajutorul lui Dumnezeu și-mi voi da toată silința a nu mai face nici acestea și nici alte păcate“. Fiecare copil va trebui să promită ca în viitor se va lăsa de păcatele săvârșite și va fi cuminte, bun și ascultător, împlinind poruncile lui Dumnezeu și sfaturile părinților și ale mai marilor săi.

După aceasta făgăduință, duhovnicul adresează penitentului ultimul cuvânt moralizator. Îi va arăta urăciunea și primejdiile păcatului și pedeapsa ce-i așteaptă pe aceia cari nu se mai îndreaptă. Va produce în sufletul copilului desgustul pentru tot ce-i păcat și-i va întări hotărârea și voința de a duce o viață plăcută lui Dumnezeu, rugându-se zilnic, cercetând regulat Biserica, ascultând de părinți și de mai marii săi, ținând poruncile dumnezeiești și bisericesti.

În urma acestor sfaturi și învățături, poate urma un canon potrivit. Copiilor li se dau canoane ușoare, cum ar fi spre exemplu: rostire de mai multe ori a unor rugăciuni, ajutorarea grabnică a unui sărac sau nenorocit, etc. Canoane grele și pe timp îndelungat nu se pot da copiilor, pentru că nu le pot împlini sau le uită.

După spovedanie.

După terminarea spovedaniei, duhovnicul nu va uita să reamintească copilului modul cum trebuie să

se poate și ce trebuie să facă până la primirea tainei sf. Cuminecături.

Copilul spovedit sărută cuvincios crucea și pleacă smerit să ingenucheze în fața sf. altar. Se roagă în taină, sărută cucernic icoanele și cu sfială se depărtează din lăcașul divin.

Preotul trebuie să fie băgător de seamă la ieșirea copiilor din Biserică. Cu un ochiu să fie după ei. Dacă un copil s'a spovedit și iese din Biserică alergând sau răsând, e semn rău. Semn că nu știe ce e Biserică și e lipsit de sentimentul de pietate în casa lui Dumnezeu. Spovedania nu l-a transformat îndeajuns.

Deaceea copilul la ieșirea din Biserică nu se poate opri la vorbă cu ceilalți copii, cari așteaptă rândul la mărturisire, nu se va plimba în dreapta și stânga, ci va merge drept înainte, continuându-și drumul cu seriozitate, până acasă. Sunt copii cari după ce s'au mărturisit, hoinăresc pe stradă și se duc la joc unde se ceartă, se înjură și se bat. Un catihet conștiincios va arăta copilului din vreme, amănunțit, ce are de făcut după sf. spovedanie. Il va convinge să plece din Biserică deadreptul acasă. Seara din ajunul sf. Cuminecături, copilul o va petrece în liniște și rugăciuni. Intr'un colț al unei camere poate să-și formeze un mic altar. Am încercat acest lucru cu școlarii mei și am ajuns la rezultate îmbucurătoare. Mai ales copiii mai înstăriți, după spovedanie se întreceau în împodobirea a câte unui mic altar într'o cameră a casei: Deasupra pe perete, crucea, candela, icoana Domnului Hristos și a Maicii Domnului, pe măsută diferite chipuri sfinte, flori, Biblia, carte de rugăciuni și două sfeșnice și luminări. Am observat bucuria și fericirea cu prilejul acestei împodobiri, nu numai la copii străini, ci și la fetița mea. Am observat cum în fiecare oră ea se ducea la cameră, aprindea luminările, ingenuchia și-și cetea rugăciunile. Apoi stingea luminările și părasea micul altar plină de smerenie și evlavie.

Formarea unui mic altar în ziua spovedaniei, se poate pune în practică, în cadru mai modest, și la copiii dela sate. El dă naștere unei preocupări spirituale de câteva ore și apleacă copilul mai bucuros în meditație și rugăciune.

Incheiere.

Trebuie numai ca preotul să depună toată silița ca copilul să fie din vreme și binepregătit pentru toate. O spovedanie care întrunește toate condițiile pe care le-am înșirat, fiind precedată de o sistematică și temeinică pregătire din școală, e cu neputință să nu-și producă efectul binefăcător în sufletele fragede ale copiilor. „Ei vor rămâne multă vreme impresionați de cele auzite la sf. mărturisire și vor căuta să aducă la îndeplinire sfaturile primite dela duhovnicul lor. Unii se vor impresiona așa de tare, că nu vor uita toată viața lor momentul de curățire

sufletească prin care au trecut și vor căuta să vină singuri în viitor la sf. mărturisire. Sufletul copiilor e maleabil și noi trebuie să-i imprimăm în structura lui caracterul vieții creștine, singura care e frumoasă și fericită în lumea aceasta și mai ales care asigură viața veșnică, făgăduită omenirii de Mântuitorul nostru „Iisus Hristos“ (Bis. și Șc.).

Să punem deci, fraților, suflet și dragoste în împlinirea misiunii de duhovnici. Să practicăm cu conștiinciozitate metodele cele mai înțelepte în spovedirea copiilor. Să întărim aspirația către sfințenia personală în sufletul lor. Să ingenuchem cu profundă concentrare religioasă tot copilăretul românesc în fața altarelor noastre ortodoxe, căci fără aceasta reculegere spirituală se păgânizează toată ființa neamului nostru.

Pr. Andrei Lușsa-Oradea.

Despre ce să predicăm?

La *Duminica după Nașterea Domnului* (26 Decembrie), — tema: *Hristos se naște*..

Aproape de două mii de ani încoace, creștinătatea serbează nașterea Domnului, în fiecare an, cu o discretă și evlavioasă bucurie, încât parcă chiar acum s'a născut între noi, îl avem prunc între noi, și ne este teamă ca să nu-l trezim din somnul încununat de raze... Slujbele acestui Praznic, și minunatele lor cântări, ne traspun cu sufletele în acele vremuri când Dumnezeu s'a coborât pe pământ și cu oamenii a petrecut. Aceasta este taina întrupării Fiului dumnezeiesc, care are un ecou atât de adânc răsunător în inima creștinului, încât la fiecare Crăciun el primește cu inima sa pe Messia cel așteptat și-l întâmpină, cu aceeași bucurie plină de o primitivă proștețime, de parcă numai acum pentru prima oară s'a născut. Această reactualizare perpetuă a Nașterii Domnului, în fiecare an și'n fiecare suflet, o exprimă atât de frumos prima cantavasiie a praznicului: „Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceruri, întâmpinați-l; Hristos pe pământ, înălțați-vă...“

În tăcerea primei nopți de Crăciun, în noaptea sfântă a Vifleiemului, parcă s'a auzit deodată un șgomot de nevăzute lanțuri ce cad și se sfarmă... și din adâncuri, un suspin de ușurare. Omenirea întreagă, înlăntuită în osânda păcatului strămoșesc, și chinuită de așteptarea lui Messia cel promis de Dumnezeu dintru început, și prezis de profeți neconțenit, — presimte bucuria mântuirii, și suspinul ei se îngemănează cu a îngerilor slăvită cântare din zarea de lumină ce s'a fost deschis în cer: „*Mărire întru cei de sus lui*

Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire" (Lc. 2, 14). Steaua dela Răsărit vestea lumii că s'a născut Iisus Hristos, și lumina calea omenirii spre ieslea sfântă din Vifleiem, unde s'au ivit zorile mântuirii omului, odată cu razele ce însoreau fruntea Pruncului sfânt.

Ne-aducem aminte că, prin Adam, fiind scoasă omenirea întreagă din Rai, ca o supremă mângâiere i s'a dat făgăduința unui Mântuitor, care va nimici puterea șarpelui celui vechiu (Fac. 3, 15) și va câștiga astfel mântuirea oamenilor. Despre dorul cu care ei așteptau mântuirea, am vorbit altădată. Până și păgânii așteptau. Sunt grele cărțile lor profetice păgânești de această așteptare. Nu mai vorbim de proorocii insuflați de Dumnezeu ai Testamentului vechiu, care au precizat cu toată claritatea și cele mai mici amănunte: că Messia se va naște în Vifleiem (Mihaila 5, 2), dintr'o fecioară curată (Isa. 7, 14), și la nașterea lui ca semn se va da o stea (Num. 24, 17), și neamuri vor umbla în lumina lui, iar împărații în strălucirea razelor lui (Isa. 60, 3), fiindcă totuși întunerecul n'avea să împărățească veșnic pe pământul în care era necaz: „Poporul care umbla în întunerec vede o lumină mare, și peste cei ce locuiau în laturea și'n umbra morții răsare o lumină" (Isa. 9, 1-2).

Este lumina mântuirii. Și condiția „sine qua non" a mântuirii a fost întruparea Fiului lui Dumnezeu în corp omenesc, coborîrea lui din slava ceriului în smerita iesle din Vifleiem, sălășluirea lui între noi: „Și Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit între noi și am văzut slava lui..." (Io. 1, 14). „O, har cu neputință de rostit prin cuvinte" — exclamă inspirat sf. Ioan Garădenur — „Celunul născut înainte de veci, cel neatins, cel simplu, cel necorporal, a intrat în corpul meu stricăcios și văzut", continuă sf. Părinte, vorbind aici în locul lui Adam și al omenirii întregi. Și întrebând, în fine: de ce această întrupare, tot el răspunde că: „Creatura, prin faptul că a ajuns îmbrăcăminte Creatorului, a cules rod cea mai mare slavă. Căci după cum la început, când a fost făcut primul om, era cu neputință ca el să fie făcut, înainte de a lua Dumnezeu tina în mâinile lui, — tot astfel și vasul corupt era cu neputință să se transforme, dacă n'ar fi ajuns îmbrăcăminte a Creatorului... Pentru aceea el ia corpul meu ca să facă loc Cuvântului lui; și luând corpul meu, îmi dă Duhul lui; ia trupul meu, ca să mă sfințească; îmi dă Duhul lui, ca să mă mântuie... Dumnezeu și a construit luiși un templu sfânt și prin acela a introdus în viața noastră viețuirea ceriurilor, precum stă scris: „Voi sunteți templul lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: Voi locui în ei și voi umbla între ei"

(II Cor. 6, 16)... Deci să slăvim pe Dumnezeu întrupat din pricina unei atât de mari pogoriri, și după puterea noastră să-i dăm cinstea și răsplata ce i se cuvine. Dar din partea noastră n'ar fi altă răsplată lui Dumnezeu decât mântuirea noastră și râvna pentru virtute".

*

Iată ce urmări are învățătura despre întruparea și nașterea Domnului pentru viața noastră morală: să ne transpună cu sufletul, în fiecare an, în noaptea sfântă și să facă din inima noastră o iesle în care să renască Pruncul sfânt și să crească împreună cu mântuirea, cu sfințirea noastră proprie.

Evangelhia de ieri ne a amintit de pacea pe care îngerii au vestit-o pe pământ, de păstorii care l-au aflat pe Messia într'un staul rece, iar Magii dela Răsărit, i-au adus daruri: aur, smirnă și tămâie, și i s'au închinat. Evangelhia de azi, în continuare ne amintește cum a vrut și Irod să i se închine, și cum a trebuit familia sfântă să fugă în Egipt, cum l-a primit Egiptul și apoi orașul Nazaret, al cărui nume avea să-l poarte și pe cruce. Prin toate ni se arată că Hristos s'a sălășluit între noi. Lucru însemnat este, însă, cum îl întâmpinăm și noi. Ca păstorii, ca magii dela Răsărit, ca Irod...?

În catedrala ortodoxă din Arad, pe peretele de mieznoapte din tinda femeilor, se află o frumoasă icoană murală a Nașterii Domnului, în care pictorul (Demian) înfățișează un colț de țară românească: Staulul e ca și pe la noi; magii sunt niște voievozi români; iar trei păstori vin cu fluerile, ca niște colindători, îmbrăcați în straie rumânești...

Această icoană arată cât de profund trăim noi Românii nașterea lui Hristos, și cât de familiari, de apropiați, suntem de dânsul în Crăciunul nostru cu datini atât de frumoase! Ca și magii sau ca păstorii îi aduceau daruri la ieslea sfântă: darurile inimii noastre. Colinzile, irozii, cântecele de stea și toate datinile de Crăciun — neîntrecutele producții ale poporului nostru — sunt un semn prea elocvent al participării noastre, din toată inima, la acest mister al creștinătății, când Dumnezeu ni s'a arătat în trup. Cu fiecare colindă, poporul nostru trăiește alături de Pruncul sfânt, căruia îi aduce ca dar al sufletului său: „Florile dalbe". Ei îl aduc la casele oamenilor „pe Dumnezeu ca să-i mântue de rău". „Trei păstori" se'ntâlnesc și se sfătuiesc să mpletească o cunună, pe care s'o ducă în dar lui Hristos... Cu un cuvânt, în dragostea lui mare pentru Iisus, poporul nostru se transpune în cadrul biblic al Nașterii Domnului, și ca păstorii îi se'ntâlnesc și îi aduce o cunună: cununa unei vieți

trăite după voia Domnului. Ca și magii umblă în lumina evangheliei lui, pentruca la sfârșitul vieții să îngenunchieze, nu la iesle, ci la tronul lui cereșc, punându-i la picioare, după chipul intritelor daruri, credința, speranța și iubirea...

Intreabă-te singur, ascultătorule al meu, dacă și tu l-ai întâmpinat astfel pe Mântuitorul; dacă ai trăit și tu aievea noaptea sfântă; și dacă ai făcut din inima ta iesle curată pentru Pruncul Iisus...

B.

Informațiuni

■ I. P. C. ARHIM. ARTIM NICA a fost detașat pe lângă Comandamentul Armatei ca șef al Misiunii bisericești pentru Transnistria, în locul I. P. S. S. Mitropolitului Visarion Puiu demisionat.

■ PICTAREA BISERICILOR. D. Prof. Ion Petrovici, ministrul culturii naționale, a luat o serie de decizii cu privire la pictarea bisericilor din întreg cuprinsul țării.

Prin aceste decizii ministerul a pus în vedere tuturor pictorilor și zugravilor bisericești autorizați, să nu mai procedeze la nici o angajare și la nici o lucrare — cât de mică — înainte de a cere prin chiriarhia respectivă, autorizația specială, în scris a ministerului; iar pentru obținerea acestei autorizații de lucrări, pictorii și zugravii trebuie să înainteze ministerului: suprafața de pictat calculată în metri pătrați; să arate felul lucrării, dacă e pictură din nou, spălare, reparație, sau restaurare; să comunice tehnica, frescă, tempera sau ulei, precum și prețul.

Vechile delegații de pictori experți ai chiriarhiilor sunt toate anulate, iar lucrările a căror valoare depășesc suma de lei 800.000 vor fi toate scoase la concurs.

Toți cei care se vor abate dela aceste dispozițiuni, vor fi imediat șterși din tablourile pictorilor și zugravilor bisericești autorizați, iar autorizațiile respective vor fi confiscate prin organele administrative.

■ REPREZENTAȚIE. Elevii secției artistice dela liceul „Moise Nicoară“, în cadrul „Oficiului Educației tineretului român“, au reprezentat Miercuri 15 Dec. a. c. ora 20, drama „Efraim“ în 4 acte de prof. Eugen Ceonțea, cu următoarea distribuție: Ana-Aurelia Neșin, Irod-Ovidiu Cotruș, Efraim - Florian Veliciu, Iosua - Ionel Omescu. Cei trei crai, sfinții lui Irod și diferite alte roluri au fost interpretate de elevii: Emil Boeru, Dan Oana, David Radu, Vasile Bradu, Emil Dumitrescu, Theodor Lipovan, Ionel Vlad, Viorel M. V. Porumbreanu, Gh. Bodea, Petre Bogdan, Theodor Pașca ș. a.

Drama „Efraim“, prin caracterul ei psihologic, istoric și religios, provoacă în sufletele celor ce o

ascultă emoții și sentimente de o tărie extraordinară. Pe lângă acestea, are darul să ne facă încrezători în justiția divină care pedepsește mârșăveniile și puterile vremelnice ale oamenilor. Avem prin urmare tot dreptul să aducem, d-lui prof. Eugen Ceonțea cele mai sincere felicitări și cele mai nepărtinitoare elogii, pentru piesa D-sale atât de adâncă, subtilă și plină de esență. Tot d-lui prof. Eugen Ceonțea se cuvine să-i aducem cele mai calde mulțumiri pentru marea grijă ce o poartă, de a da elevilor D-sale o educație cât mai integră.

Reușita acestei piese se datorează și sânguinței elevilor, care, în general, au jucat admirabil. S'a impus cu deosebire elevul Ionel Omescu, care a jucat rolul lui Iosua. Calitățile lui de artist ne face să-l vedem în viitor, un excelent maestru. Nu mai puțin vrednic de admirație este elevul și cunoscutul declamator, Ovidiu Cotruș.

Toate felicitările noastre!

P.

■ DESPĂRTĂMÂNTUL BOCSIG — Protopopiatul Ineu, și-a ținut cercul religios din postul Nașterii Domnului, în parohia Bocsig. Au participat Preoții: Tr. Papp, Alex. Măneran, Iosif Comșa, Ion Ageu și Aurel Lucea, servind cu toții în sobor. După Sf. Liturghie, s'a servit Taina sf. Maslu și Parastas pentru eroii căzuți în războiul pentru Credință și Patrie. — La priceasnă a predicat Preotul Aurel Lucea din Mănerău, dezvoltând tema: „Frumsețea sufletului și frumsețea materială“, cea dintâi reprezentată prin femeia gârbovă, iar a doua prin mai marele sinagogii, aplicându-le la viața actuală.

În conferința intimă, s'au discutat chestiuni privitoare la „Sfatul de Impăciuire“.

La orele 15 s'a ținut vecernia, în continuarea căreia la Casa Culturală s'a desfășurat programul Școlii Duminecale, în cadrele căreia a conferințiat Pr. Ion Ageu—Voivodeni, dezvoltând subiectul: „Tineretul zilelor noastre“, iar elevii școlii primare și extrașcolarele, sub conducerea D-nei Inv. Filareta Belean, au desfășurat un program bine întocmit, potrivit actualității, din colinde, cântece naționale, versuri și dialoge, reprezentând viața de acasă și de pe front. Este de observat că, — mai mult ca oricând — credincioșii din Bocsig, din ambele confesiuni, au participat la această conferință într'un număr însemnat, dovedind prin aceasta iubirea față de slujitorii altarului și setea de mântuire.

Conferința s'a sfârșit la ora 17, aducându-i-se D-nei Inv. Filareta Belean mulțumiri pentru contribuția ce o dă întotdeauna — cu tineretul școlar — misiunilor religioase ortodoxe, iar asupra credincioșilor implorându-se binecuvântarea lui Dumnezeu, ca învățăturile primite să aducă roade vrednice de mântuire. Preotul conferințiar a rostit apoi rugăciunea de încheiere.

L.

■ **MEDITAȚIE RELIGIOASĂ:** C. Sa Părintele P. Bogdan și-a ținut cea de-a 4-a conferință religioasă, Sâmbătă 11 Dec. a. c. de față fiind și P. S. Părintele Episcop Dr. Andrei Magieru. A tratat despre „Mântuire“.

... Noi ne-am mântuit prin prețul jertfei Fiului lui Dumnezeu. „Că Dumnezeu așa a iubit lumea încât a dat pe Fiul său Unul-Născut, pentru ca oricine care crede într'ănsul să nu piară, ci să aibă viața veșnică“ (Io. 3, 16). Acum e vorba de o iubire jertfitoare. Jertfa este coroana sublimă a iubirii. Căci: „Mai mare dragoste de cât aceasta nimeni nu are ca viața lui să și-o pue pentru prieteni“ (Io. 15, 13). Mântuitorul s'a adus jertfă de sine pentru noi. toți. „Prin rănilor lui noi toți ne-am vindecat“. Domnul moare primind în locul nostru moarte... pentru păcatele noastre — zice Ioan Damaschin. — Iubirea lui Dumnezeu cere mântuirea omului și restabilirea comuniunii lui cu El. Dar, în urma păcatului, singuri nu puteam să ne mântuim, ci Fiul lui Dumnezeu a luat asupra Sa toate păcatele noastre, iar moartea lui a fost o compensație a morții veșnice, la care eram sortiți.

Iubirea lui Dumnezeu a restabilit comuniunea noastră cu El. Și, rezolvarea raportului de comuniune dintre noi și Dumnezeu, este un mod specific al ortodoxiei, condusă de spiritul ioanic.

...Prin Golgota s'a întâmplat mântuirea, așa zisă obiectivă.

...Dar, puterea care ne conduce la limanul desăvârșirii, se cheamă „har“ și numai prin el este cu putință mântuirea. Pentru a ne mântui trebuie să primim în noi darul răstignirii. — Mântuirea desăvârșită se câștigă prin credință și fapte bune din partea omului, și prin „har“ dela Dumnezeu; printr'o conlucrare a noastră cu Dumnezeu. În felul acesta, fiecare, din noi, primind mântuirea obiectivă de pe Golgota, vom câștiga mântuirea subiectivă, pentru fiecare în parte.

...Iisus Hristos ne cere fiecăruia inima, pentru a întemeia în ea o împărăție a cerurilor. Noi toți trebuie să răspundem acestei oferte, căci: „Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; acela ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine“ (Mt. 10, 37).

...Iubirea pretinde iubire, și în aceasta constă mântuirea. Mântuirea este iubirea care a recreiat lumea; este întărirea legăturii omului cu Dumnezeu.

Raiul, în stare de mântuire, ne apare și mai luminat.

...Iubirea jertfitoare, care ne apropie și mai mult de desăvârșire, este o categorie specific umană.

...Mântuirea este pentru noi nu numai dragoste jertfitoare din partea lui Dumnezeu, ci trebuie să fie și iubire jertfitoare din partea noastră. Mântuirea noastră mărește imaginea raiului în sufletele noastre, prin desăvârșire. „Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum

Tatăl vostru cel ceresc, este desăvârșit“ (Mt. 5, 48); „...adăugați la credință virtutea, iar la virtute cunoștința, la cunoștință înfrânarea, la înfrânare răbdarea, la răbdare evlavie, la evlavie iubirea frățească, la iubirea frățească dragostea“ (II Petru 1, 5—7). Prin urcarea treptelor sfințeniei, care sunt: a curățirii (prin post și rugăciune), a iluminării (prin „harul“ lui Dumnezeu) și a desăvârșirii, ne apropiem sufletul nostru de Dumnezeu — cum spun sf. Părinți. — Sfințenia nu este decât o sporire în iubire — zice Maxim Mărturisitorul.

De încheiere, C. Sa, ne îndeamnă să răspundem la iubirea jertfitoare a lui Dumnezeu prin iubirea noastră jertfitoare, și astfel reușim să ne urcăm cu încă o treaptă pe scara perfecțiunii.

A. Petric, stud.

Nr. 5227/1943.

Comunicat

În conformitate cu dispozițiile art. 63 al Legii Nr. 269, „pentru procedură fiscală“, publicată în M. O. Nr. 78 din 1 IV. 1942, toate parohiile (și mănăstirile) vor face în cursul lunii Ianuarie 1944, la Administrația Financiară a sediului lor, o declarație scrisă, în care se vor arăta amănunțit bunurile impozabile ce posedă și orice relațiuni necesare impunerii pe anul fin. 1944-1945 cu impozit echivalent.

Normele de impunere a averilor bisericesti conform art. 16. pct. 4. din „Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice“, publicată în M. O. Nr. 99 din 30 Aprilie 1942 sunt următoarele: Sunt supuse unui impozit anual echivalent de 0,25 imobilele parohiilor rurale numai pentru diferența care depășește suma de 2.000.000 lei, cum și imobilele parohiilor urbane numai pentru diferența ce depășește valoarea de 5.000.000 lei.

Sunt scutite de impozitul echivalent următoarele bunuri parohiale (— ordinul Ministerului de finanțe, Direcțiunea Timbrului etc. Nr. 191269 1939 trimis tuturor Administrațiilor Financiare —):

- a.) Bisericile, ca locașuri de rugăciune;
- b.) casele parohiale, cari nu aduc nici un venit servind de locuință preoților;
- c.) sesiile preoțesti, bisericesti și cantonale, primite prin Legea de Reformă agrară, date numai în folosință, proprietatea fiind a Statului și
- d.) edificiile, cari servesc de birouri parohiilor.

Nu sunt scutite: vechile sesiuni parohiale, cari servesc la salarizarea clerului și orice alte bunuri neprevăzute mai sus, adevărate pământurile bisericii, casele de chirii etc. Se vor depune declarații și pentru bunurile scutite de impozitul echivalent, arătându-se în rubrica de „observațiuni“ dispoziția legală, pe baza căreia beneficiază de scutire.

Fiecare parohie, fie chiar mai multe într'o comună politică, va depune separat câte o declarație, timbrată 20 lei privitor la bunurile fiecărei parohii în parte, locașul bisericii având a se trece la parohia I.

Pentru sesiile reduse, sau vacante, folosite de Episcopie, se va depune separat câte o declarație cu numirea „sesie vacantă“, sau „sesie redusă“. Aceste declarații separate se vor întocmi din partea Oficiului parohial,

Intrucât s'ar face impuneri ilegale, respective evaluările s'ar face nereale, conducătorii oficiilor parohiale, în numele parohiei respective, vor înainta apel, — timbrat cu 40-lei timbru fiscal și oșebit de taxa timbrului sunt supuse la plata unui impozit proporțional de 0,20 întrucât valoarea apelului este mai mare de 5000 lei, — în termen de 15 zile dela primirea procesului verbal de impunere — (a se consulta instrucțiunile întocmite de d-l jurisconsult dr. Cornel Iancu și trimise tuturor parohiilor în luna Iunie 1941.) — Apelul se va depune la Administrația Financiară a sediului oficiului parohial.

De orice întrelăsare în executarea prezentului ordin, prin care s'ar aduce prejudicii materiale patrimoniului parohiilor, se vor face răspunzători conducătorii oficiilor parohiale.

Arad, la 10 Decembrie 1943. 1—2

† ANDREI Sava Tr. Seculin.
Episcop. consilier, referent eparhial.

Nr. 5209/1943.

Circular

Prin „Legea pentru reglementarea situației juridice a bunurilor f. școli confesionale... etc.“, publicată în M. O. Nr. 257 din 2, XI. c. toate bunurile fostelor școli confesionale din Ardeal trec și rămân definitiv întabulate pe parohiile respective.

Având în vedere dispozițiunile aceste, C. preoți-președinții consiliilor parohiale din parohiile, unde situația juridică a acestor averi încă nu este clarificată, vor cere imediat transcrierea tuturor bunurilor pe parohie și copia decisului de transcriere primit dela Judecătorie îl vor înainta Cons. Ep. în termen de 60 zile.

Pentru neexecutarea acestui circular cei vinovați vor răspunde personal și materialmente.

Arad, la 9 Decembrie 1943.

† ANDREI Sava Tr. Seculin.
Episcop. 1—3 consilier ref. eparhial.

Nr. 7490/1943.

Concurse

Se publică concurs pentru întregirea, prin alegere, a parohiei de *clasa I (primă) Agriș I*, protopopiatul Șiria, cu termen de 30 de zile.

Venite:

1. Una sesiune parohială, cu dreptul de pădure și pășune și una cânepiște.
2. Birul și stolele legale.
3. Locuință în casa parohială de sub Nr. 214 cu supra edificate și grădină.
4. Salarul dela Stat.

Preotul ales va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său. Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, adresate Consiliului parohial din Agriș, se vor înainta Consiliului Eparhial Arad.

Preoții admiși la candidare, cu prealabila aprobare a protopopului tractului, se vor prezenta în sf. biserică din Agriș pentru a servi, cânta și cuvânta, și pentru a face cunoștința alegătorilor.

Din ședința Consiliului parohial Agriș, ținută la 7 Noembrie 1943.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial dela 23 Noembrie 1943.

† ANDREI Traian Cibian
Episcop. 3—3 consilier, referent eparhial.

Nr. 5245/1943.

Se publică concurs pentru îndeplinirea următoarele două posturi la Serviciul inventarierii dela Consiliul Eparhial, posturi aprobate cu decizia Subsecretariatului de Stat al Cultelor Nr. 60.218/1943:

1 post de *șef de birou* cu salar lunar de 9.400 lei și 1 post de *împiegat* cu salar lunar de 5.500 lei și indemnizația de scumpete la ambele posturi.

Solicitanții vor depune actele cerute de Codul Funcționarilor publici până la 10 Ianuarie 1944.

Arad, la 14 Decembrie 1943. 1—2

† ANDREI Sava Tr. Seculin.
Episcop. consilier, referent eparhial.

Nr. 5211/1943.

Se publică concurs, prin numire, la postul vacant de cântăreț bisericesc din parohia Șepreus, protopopiatul Cermeiu, cu termen de 8 zile.

Venite:

1. Salarul dela Stat.
2. Stolele legale.
3. Din pământul cantoral porțiunea hotărâtă de Consiliul parohial.

Indatorii:

1. Conlucrarea la toate serviciile bisericesti alături de parohi.
2. Instruirea corului bisericesc.
3. Formarea unui ansamblu din elevii școalelor pentru răspunsurile liturgice aprobate.

Numitul va plăti impozitele după beneficiul său cantoral.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial Arad.

Arad, la 13 Decembrie 1943.

† ANDREI Ic. Stavr. Caius Turicu
Episcop. consilier, referent eparhial.

Școala de Duminică

52. Program pentru Duminică 26 Dec. 1943.

1. *Rugăciune*: Hristoase, lumina cea adevărată... (Ceaslov, pg. 19).

2. *Cântare comună*: O, ce veste minunată... (70 Cânt. rel. pg. 56).

3—4. *Cetirea Evangheliei* (Matei 2, 13—23) și *Apostolului*. (Galateni 1, 11—19) zilei, cu tălcuire.

5. *Cântare comună*: Mântuire a trimis Domnul (70 Cânt. rel. pag. 56).

6. *Cetire din V. T.*: Tot despre porunca VI. dz. (Calea Mânt. Nr. 17 din 27 Sept. 1942).

7. *Povețe morale*: Moartea cea timpurie a drepților. (Cartea înțel. lui Sol. c. 4).

8. *Intercalații*: (Poezii rel. etc.).

9. *Cântare comună*: Fecioara astăzi... (70 Cânt. rel. pag. 57).

10. *Rugăciune*: Stăpâne atotputernice și necuprins... (Vezi Nr. din 28 Nov.).

(A se vedea „Instrucțiunile“ din Nr. 1/1943).

A.